

ідеальної системи машинного перекладання, незважаючи на велику кількість репрезентованих експериментальних і практичних систем.

Сьогодні в цій галузі є дві технології машинного перекладання: традиційна, створена на підставі граматичних правил (rule-based machine translation), і статистична (statistical-based machine translation).

Перекладання за правилами – переклад із використанням лінгвістичних правил вхідної та вихідних мов. На такій основі створені системи PROMT, Systran, Linguatex тощо. Перевагою PROMT є відсутність потреби в доступі до баз паралельних текстів. Крім того, з метою підвищення якості перекладання спеціальних текстів можна скористатися здатністю системи до додаткового налаштування.

Недоліком програм, у яких використано технологію перекладання за правилами, науковці називають те, що для підвищення якості перекладання потрібна чимала робота, що вимагає значних ресурсів, адже постійно виникає необхідність не тільки розробляти нові, а й удосконалювати раніше створені алгоритми. А вадою статистичного перекладання є відсутність належної уваги до граматичних правил.

Отже, кожна з названих технологій має як свої переваги, так і недоліки. Тому для підвищення якості перекладання може бути доцільним поєднання цих технологій. Крім того, застосування систем машинного перекладання не може скасувати обов'язкової участі людини в процесі перекладання, особливо в редагуванні перекладеного тексту, адже більшість програм перекладання має складнощі в розпізнаванні омонімії, багатозначності, відтворенні фразеологічних засобів і власних назв тощо.

Шовкун С.  
НТУ «ХП»

## **КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

Проблема культури мови нині в Україні є актуальною, тому що українське суспільство поступово повертається до використання тих мовних засобів, які більш природні для національної мови та які відкидалися за часів уніфікації української літературної мовної традиції. Ці засоби стають невід'ємною частиною українського мовного етикету й потребують засвоєння та правильного використання. Але широке застосування української мови в різних сферах суспільного життя стало причиною зниження рівня культури мовлення в загальнонаціональному вимірі, що сприяє утворенню хибного уявлення про українську мову.

Культура мови як самостійний розділ науки про мову оформилася порівняно недавно (у зв'язку із соціальними змінами, що відбулися в нашій країні). Культура мови – це розділ науки про мову, що розглядає питання додержання мовних норм і доречності вживання виразових засобів мови в мовленні. Культура мови розглядає питання, пов'язані з якісною оцінкою мови та її вдосконаленням. Досягти належної культури мови заважає принципово інше ставлення молоді до мови своїх предків; великий вплив масової інформації і поп-культури, що не відповідає літературним нормам; історична національна роздрібленість українського народу; споконвічне використання української мови.

У сучасній лінгвістиці розрізняють два рівні мовної культури людини: 1) нижчий рівень, що вимагає оволодіння правильною мовою, згідно з нормами української літературної мови; 2) вищий рівень мовної культури, який вимагає оволодіння мовою не тільки правильною, але й гарною, яка припускає врахування того, до кого ми звертаємося, з якою метою і за яких обставин.

Розв'язання проблеми культури мови матиме велике значення у відродженні української самобутності й національної самосвідомості.

Ми повинні постійно дбати про вдосконалення своєї мови, оскільки високий рівень мовної культури – це невід'ємна риса кожної культурної людини. Мова – засіб пізнання світу, показник свідомості народу. Отже, культура мови завжди буде залежати від самої людини.

Шуманська О.  
НТУ «ХП»

## **СУРЖИК: НЕБЕЗПЕКА І СПОДІВАННЯ**

Запровадження мовної освіти у вищій школі є важливим чинником у державотворчих процесах становлення незалежної України. Уведення курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» спричинене не тільки усвідомленням ролі мови в розвитку конкретного суспільства, а передусім загальною тенденцією світового розвитку. Формування національних держав європейського культурно-історичного ареалу відбувалося завдяки дії саме мовно-культурного чинника. Сучасний етап розвитку людства з його етнічною мовно-культурною різноманітністю має специфічні особливості. Колишні методи фізичного винищення народів змінилися сучаснішими та ефективнішими методами «винародовлення»: поставити під сумнів цінності якогось народу, оголосити їх безперспективними, дискредитувати опорні пункти його самоусвідомлення, маргіналізувати буття. Сьогодні ці методи широко за-